

Sygn. akt II CSK 839/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych  
i Autostrad w Warszawie

przeciwko M. W. i Agencji Nieruchomości Rolnych  
w W.

o ustalenie nieważności umowy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 czerwca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej M. W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 25 czerwca 2015 r., sygn. akt I ACa 210/15,

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**

**2. zasądza od M. W. na rzecz Skarbu Państwa - Generalnej  
Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie kwotę 1800  
(jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa  
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 października 2013 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 lutego 2013 r. oddalającego powództwo Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad przeciwko M. W. i Agencji Nieruchomości Rolnych w W. o ustalenie nieważności umowy sprzedaży nieruchomości rolnej zawartej przez pozwanych, według powoda, z naruszeniem art. 5 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia

2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych (w brzmieniu z lipca 2004 r. - Dz. U. Nr 80 z 2003 r., poz. 721 ze zm.). Na skutek skargi kasacyjnej powoda, Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 6 listopada 2014 r. II CSK 140/14 uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy dokonując w uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wykładni wskazanego przepisu stwierdził, że przewidziany tamże zakaz obrotu nieruchomościami Skarbu Państwa objętych wnioskiem wojewody o wydanie decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, dotyczy wszelkich nieruchomości publicznych, nie wyłączając nieruchomości rolnych Skarbu Państwa. Rozstrzygając sprawę ponownie, Sąd Apelacyjny w dniu 25 czerwca 2015 r. wydał wyrok reformatoryjny ustalając nieważność umowy zawartej przez pozwanych.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, we wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, pozwana M. W. powołała przesłankę z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uwzględniając szczególny charakter skargi kasacyjnej determinowanej pozycją ustrojową Sądu Najwyższego, Sąd Najwyższy przyjmuje sprawę do rozpoznania z uwagi na takie zagadnienie prawne, które nie tylko rzeczywiście w sprawie występuje, ale które nadto ma znaczenie dla rozwoju prawa lub ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04). Stąd też powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga nie tylko jego sformułowania, a ponadto przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych i istotności zagadnienia z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien więc wykazać, że rozstrzygnięcie zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla rozstrzygnięcia badanej sprawy jak dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r. II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07;

z dnia 22 listopada 2007 r. I CSK 326/07, nie publ. oraz z dnia 26 września 2005 r. II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Zagadnienia, które zostały sformułowane przez skarżącą tych wymogów nie spełniają. Odpowiedź na pytanie „czy w sprawie istniały podstawy do zwrócenia się przez Sąd do Trybunału Konstytucyjnego” o zbadania zgodności art. 5 ust. 5 powołanej na wstępie ustawy z Konstytucją i Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, czy to pozytywna czy też negatywna, nie miałaby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Tak ujęta wątpliwość nie jest zagadnieniem prawnym, o jakie chodzi w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., skoro skarżącą uzyskałaby jedynie ocenę działania Sądu, który nie miał wątpliwości co do konstytucyjności wskazanego przepisu.

Zapytanie drugie i trzecie dotyczące badania przez sąd powszechny zgodności przepisu z Konstytucją i postulujące kierunek wykładni są również dla rozstrzygnięcia sprawy bezprzedmiotowe, co najmniej z dwóch powodów. Po pierwsze, bezpośredniość stosowania Konstytucji nie oznacza kompetencji sądu powszechnego (ani innego organu powołanego do stosowania prawa) do kontroli konstytucyjności obowiązującego ustawodawstwa. Orzekanie w tych sprawach to wyłączna kompetencja Trybunału Konstytucyjnego (art. 188 Konstytucji). Związanie sędziego ustawą (art. 178 ust. 1 Konstytucji) obowiązuje dopóty, dopóki ustawie tej przysługuje moc obowiązująca (por. m.in. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 października 2000 r. P 8/00, z dnia 28 listopada 2001 r. K 36/2001, postanowienie z dnia 22 marca 2000 r., sygn. P. 12/98; wyroki NSA: z dnia 10 lutego 2011 r. II OSK 269/10, z dnia 21 stycznia 2011 r., I OSK 101/10; wyroki SN: z dnia 27 stycznia 2010 r. II CSK 370/09, z dnia 2 kwietnia 2009 r. IV CSK 485/08, z dnia 27 marca 2003 r. I CKN 1811/00, z dnia 24 czerwca 2004 r. III CK 536/2002). Po drugie, podstawą rozstrzygnięcia był przepis ust. 6 art. 5 powołanej na wstępie ustawy, a nie ust. 5 tego artykułu.

Z przedstawionych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c. i w związku z § 6 pkt 6 i § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).